

Kela|Fpa[®]

**Oma väylä -kuntoutusta toteuttavien
palveluntuottajien
yhteistyötapaaminen**

Osa 14

10.9.2024 klo 9-10.00

Seuraavat palveluntuottajien yhteistyötilaisuudet

- Osa 15. tiistai 19.11.2024 klo 9-10, ennakkokysymykset 12.11. mennessä osoitteeseen kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi
- Osa 16 tiistai 11.2.2025 klo 9-10, ennakkokysymykset 4.2. mennessä osoitteeseen kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi

Tilaisuuden materiaali löytyy osoitteesta www.kela.fi/yhteistyokumppanit-kuntoutuspalvelut-palveluntuottajille-tapahtumat-ja-koulutukset

- Tarkistakaa tietonne ajantasaisuus palveluntuottajahaussa, ja tehkää tarvittavat muutokset Rekun kautta
- Koulutustilaisuudet palveluntuottajille (Kela.fi) [Kuntoutuksen tapahtumat ja koulutukset–Yhteistyökumppanit - kela.fi](#) → Myös tämän tilaisuuden materiaali
- Tiedotteet (Kela.fi) [Ajankohtaista kuntoutuksen palveluntuottajille – Yhteistyökumppanit - kela.fi](#)
- Verkkosivu (Kela.fi) [Rekisteröitymismenettelyn kokeilu](#)
- Sähköpostiosoitteet
 - Palvelun sisältö ja toteutus
 - kuntoutus_palvelukuvaukset@kela.fi
 - Rekisteröitymismenettely ja järjestelmät
 - kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi
 - Sopimukset
 - kuntoutus_sopimushallinta@kela.fi

Ajankohtaista

Ville Rätty

Kela|Fpa[®]

- Rekisteröityminen uudistettuun Oma väylä -kuntoutukseen viivästyy IT-järjestelmien keskeneräisyydestä johtuen.
 - Rekisteröityminen uudistettuun Oma väylä -kuntoutukseen ei toteudu 12.9.2023 ilmoitetussa aikataulussa. Nykyiseen Oma väylä - kuntoutukseen voi edelleen rekisteröityä, eikä rekisteröitymisjärjestelmää suljeta 1.11.2024. Kela ilmoittaa uuden aikataulun myöhemmin vuoden 2024 aikana.
- Uuden Tuike-perhekuntoutuksen tarjouskilpailu on alkanut
 - Tuike-perhekuntoutus on tarkoitettu perheille, jossa lapsi on sairastunut sydänsairauteen tai syöpään, on saanut elinsiirron tai odottaa elinsiirtoa tai on saanut traumaattisen aivovamman. Tarjouskilpailu on avoinna 12.9.2024 saakka.

- Kuntoutuksen palveluntuottajien koulutustilaisuus 23.1.2025
 - Tilaisuuden teemoja ovat mm. kuntoutuksen tulevaisuus, harkinnanvaraisen kuntoutuksen varat sekä kuntoutuksen kehittäminen ja uudistaminen.
 - Sinulla on mahdollisuus vaikuttaa päivän sisältöön, vastaamalla [LYYTI-kyselyyn](#).
 - Koulutustilaisuus järjestetään Kelan päätoimitalossa Helsingissä. Tilaisuuteen on mahdollisuus osallistua myös etänä.
 - Annamme tarkemmat tiedot ohjelmasta ja ilmoittautumisesta marras-joulukuussa 2024.
- Laskun maksattajien toive:
 - Samalla laskulla voi laskuttaa vain yhden palvelun asiakkaiden laskut, maksaminen on mahdollinen vain palvelu kerrallaan. Eli ei esim. LAKUn, Oma väylän, kurssien laskuja samaan tilitykseen.

Etuusohjauksen terveisiä

Petri Syväkangas, Kati Salonpää

Kela|Fpa[®]

Alkuvaiheen selvittelyn tärkeys + ryhmätapaamisten tärkeä rooli

- Palveluntuottaja selvittää kuntoutuksen alkuvaiheen aikana asiakkaan edellytyksiä osallistua täysipainoisesti kuntoutukseen, myös ryhmätapaamisiin. Kaikki asiakkaat eivät välttämättä ole heti halukkaita ryhmätapaamisiin, mutta heitäkin voidaan ensimmäisten tapaamisten aikana yrittää motivoida osallistumaan ryhmätapaamisiin.
- Palvelukuvaus: Kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan psyykkisen voinnin on mahdollistettava opinnoista tai työstä suoriutuminen. Asiakkaan on myös pystyttävä osallistumaan täysipainoisesti kuntoutuksen kaikkiin osa-alueisiin (yksilö- ja ryhmätapaamisiin).
- Jos asiakas ei motivoinnista ja yrityksestä huolimatta pysty sitoutumaan täysipainoisesti kuntoutukseen (myös ryhmätapaamisiin) ensimmäisten tapaamisten aikana, palveluntuottaja on yhteydessä Kelaan ja kuntoutus lakkautetaan.

Työ- ja opiskeluyhteys Oma väylä -kuntoutuksessa 1/2

- Ratkaisutyössä arvioidaan entistä tarkemmin asiakkaan kuntoutuksen oikea-aikaisuutta ja asiakkaan kuntoutuksesta saatavaa hyötyä
- Oma väylä -kuntoutuksen asiakas tarvitsee neuropsykiatrisen häiriön vuoksi tukea
 - opintojen käynnistymisessä tai opintojen jatkamisessa ja loppuun saattamisessa
 - työelämään siirtymisessä ja siellä selviytymisessä **sekä**
 - arjen hallintataitojen tai sosiaalisten taitojen kohentamisessa

Työ- ja opiskeluyhteys Oma väylä -kuntoutuksessa

2/2

- Oma väylä -kuntoutusta varten laaditussa lääkärinlausunnossa / hakemuksessa tulee kuvata asiakkaan ajankohtainen työ- tai opiskelutilanne sekä kuntoutuksen yhteys työ- tai opiskeluelämään eli Oma väylä -kuntoutus ei ole tarkoituksenmukaista ainoastaan arjen hallintataitojen tai sosiaalisten taitojen kohentamisessa
 - Jos kuntoutuksen alkuvaiheessa käy ilmi, ettei Oma väylä ole ajankohtaista, ota välittömästi yhteyttä Kelaan asiakkaan tilanteen selvittämiseksi ja mahdollisen tarkoituksenmukaisemman kuntoutuksen arvioimiseksi.
- Asiakkaan psyykkisen toimintakyvyn tulee mahdollistaa työstä tai opinnoista suoriutuminen
- Asiakkaan tulee kyetä sitoutumaan kuntoutukseen täysipainoisesti (sekä yksilö että ryhmätapaamisiin).
- Oma väylä -kuntoutus voidaan myöntää vain kerran, jolloin on tärkeää, että kuntoutus kohdentuu asiakkaan työ- ja opiskelukyvyn tukemisen kannalta oikeaan hetkeen

Kapasiteetin seuranta ja lisääminen

- Ratkaisutyössä tulee melko useinkin tilanteita vastaan, joissa Kelan ratkaisujärjestelmä ilmoittaa palveluntuottajan kapasiteetin olevan täynnä.
- Näissä tilanteissa Kelasta ollaan yhteydessä palveluntuottajaan todellisen tilanteen tarkistamiseksi ja yleensä käy ilmi, että palveluntuottajalla on tilaa, mutta rekisteröitymisjärjestelmässä oleva kapasiteettitieto on vanhentunut.
- Muistutuksena, että palveluntuottaja huolehtii itse kapasiteetin ajantasaisuudesta ja tarvittavista lisäyksistä. Kela ei tee näitä lisäyksiä.

Sopimushallinnan terveisiä

Antti Suoniemi

Kela|Fpa[®]

Sopimushallinnan terveisiä

Toimipisteen nimi

- Palveluntuottajan toimipisteen nimi saattaa olla tällä hetkellä hyvin pitkässä muodossa, koska on rekisteröintiä tehtäessä se on noussut SOTE-rekisteristä.
- Toimipisteen nimi näkyy rekisteröintijärjestelmässä ja asiakkaille tarkoitetussa palveluntuottajahaussa.
- Palveluntuottajan on mahdollista muuttaa toimipisteen nimeä selkeämmäksi esim. palveluntuottajan nimi, paikkakunta ja tarvittaessa tarkennuksena osoite
- Itse palveluntuottaja ei voi rekisteröimisjärjestelmässä nimeä muuttaa. Toivotun toimipisteen nimen muutoksen voi ilmoittaa sähköpostilla osoitteeseen kuntoutus.rekisteroityminen@kela.fi niin Kelan sopimushallinta muuttaa nimen.

Muistutuksena

- Pyydämme tarkastamaan Rekku-järjestelmässä olevien yhteystietojen ajantasaisuudesta
 - Sähköpostit
 - Puhelinnumerot
 - www-osoitteet.

Kysymykset ja vastaukset

Ville Rätty

Kela|Fpa[®]

Ennakkokysymykset

- Jos järjestämme samana päivänä kaksi ryhmää eri aikoihin (esim klo 12 ja klo 17), saako asiakas osallistua molempiin?
 - Vastaus: Emme ole hyväksyneet asiakkaan tai hänen läheisensä osallistumista peräkkäisiin ryhmiin samana päivänä. Perusteluna ryhmätapaamisten tarkoituksenmukaisuus ja käynneistä saavutettava hyöty.
- Tuleeko oma väylä- kuntoutuksen pakollisten mittareiden alkuperäisversiot + KU5- lomake toimittaa Kelaan. Päteekö tämä ohje edelleen?
 - Vastaus: Palautteen lisäksi Kelaan lähetetään GAS, KU5 sekä AKV1. Muita mittauksia ei tarvitse lähettää palautteen liitteenä.

- Valitseeko asiakas edelleen itselleen sopivimman palveluntuottajan vai ohjaako Kela asiakasta valitsemaan tuottajan esim. sijainnin perusteella? Ohjataanko asiakasta valitsemaan palveluntuottaja jonka sijainti on lähin asiakkaan osoitteeseen nähden? Asiakkaan motivoitumisen kannalta on tärkeää, että asiakkaalla säilyy palveluntuottajan valinta.
- Vastaus: Oma väylä -kuntoutuksen rekisteröitymisalueita ovat maakunnat. Asiakas valitsee palveluntuottajan itse sen maakunnan alueelta, jossa asuu. Jos asiakas ei ole valinnut palveluntuottajaa hakemuksessa, Kelasta ollaan asiakkaaseen yhteydessä ja pyydetään ilmoittamaan palveluntuottajan tiedot.

- Jos kuntoutusryhmään on sovittu esim. 6 asiakasta, mutta ryhmäkäynnille saapuukin heistä vain 4 (ilman ajoissa tapahtuvaa poissaoloilmoitusta), niin toteutuuko ryhmä oletusarvoisen 6 mukaan (eli 2 ohjaajan ryhmänä), vai toteutuuko käynti 1 ohjaajan laskutuksen mukaan? Tällaisessa tapauksessahan 2 ohjaajaa on kuitenkin valmistautunut ryhmäkäyntiin ja saapunut paikalle? Mikä on oikea tapa toimia laskutuksen suhteen?
- Vastaus: Ryhmäkäynnit laskutetaan alla näkyvillä hintalajeilla sen mukaan kuinka monta asiakas on paikalla.
 - 5. Hintalaji: Tapaaminen, ryhmä, 90 min, 2-4 asiakasta Ryhmätapaamisesta ei voi laskuttaa matkakorvauksia.
 - 6. Hintalaji: Tapaaminen, ryhmä, 90 min, 2-4 asiakasta, etä
 - 7. Hintalaji: Tapaaminen, ryhmä, 90 min, 5-8 asiakasta Ryhmätapaamisesta ei voi laskuttaa matkakorvauksia.
 - 8. Hintalaji: Tapaaminen, ryhmä, 90 min, 5-8 asiakasta, etä
 - 9. Hintalaji: Tapaaminen, läheiset, ryhmä, 90 min Ryhmätapaamisesta ei voi laskuttaa matkakorvauksia
 - 10. Hintalaji: Tapaaminen, läheiset, ryhmä, 90 min, etä

Jos paikalle tulee vain neljä asiakasta, laskutetaan ryhmätapaaminen hintalajilla 2-4 asiakasta.

- Tuleeko Oma väylä- kuntoutuksesta kirjata mitään kantaan? Avi edellyttää kantayhteyttä yksityisen terveydenhuollon toimijalle, vaikka ei olisi muuta palvelua kuin Oma väylä-kuntoutus. Palvelun kuvauksessa ei ole kuitenkaan mainintaa, tuleeko mitään kirjauksia kantaan tehdä.
- Vastaus: Kela on arvioinut Oma väylä -kuntoutuksen olevan terveydenhuollon palvelu, jossa noudatetaan muun muassa potilasasiakirja-asetuksen mukaisia kirjaamiskäytäntöjä sekä asiakastietolain säännöksiä. Näin ollen, jos palveluntuottajan potilasasiakirjojen pitkäaikaissäilytys toteutetaan sähköisesti, myös asiakaskäynnit siirrettäisiin Kantaan. Aluehallintovirasto antaa tarvittaessa lisäohjausta terveydenhuollon kirjaamiskäytäntöjä koskien.

Terveydenhuollon palveluna Oma väylän asiakkaiden osalta Kantaan kirjataan vähintään tieto asiakaskäynnistä riippumatta minkä ammattihenkilön käynnistä on ollut kyse. Tarkemmat kirjattavat tiedot yksittäisestä käynnistä määrittyvät varmasti sen mukaan, mitä käynti on pitänyt sisällään.

Kirjaamisen ohjaaminen kuuluu THL:n vastuulle, joten suosittelemme tutustumaan THL:n laatimiin terveydenhuollon kirjaamisohjeisiin [Terveydenhuollon kirjaamisohjeet – THL](#) . Täsmällisempää vastausta voi kysyä THL:ltä sotetiedonhallinta@thl.fi .

- Palvelukuvauksessa sanotaan, että samana päivänä sairastuminen on laskutettava käynti. Mitkä sairaudet siihen lasketaan? Eniten kiinnostaa psyykkiset syyt kuten ahdistuneisuus. Osalla asiakkaillahan on mt-haasteita ja etenkin tuota ahdistuneisuutta ja käynnit peruuntuvat sen takia usein vasta samana päivänä. Katsotaanko ahdistuneisuuden vuoksi perutun käynnin laskuttaa?
 - Vastaus: Äkillisellä sairastumisella viitataan tilanteeseen, jossa asiakas ilmoittaa sairastuneensa siinä vaiheessa, kun palveluntuottaja jo on esim. lähtenyt tapaamiseen: tällöin palveluntuottajalle on syntynyt kustannuksia tapaamisesta. Huomioitavaa on, että laskutettavat tapaamiset vähentävät asiakkaiden käyntimääriä.

Jos asiakkaalta peruuntuu usein tai toistuvasti tapaamisia esim. ahdistuksen tai masennuksen vuoksi, tulee tällöin miettiä asiakkaan kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta ja ajankohtaisuutta. Palvelukuvauksen mukaisesti kuntoutukseen osallistuvan asiakkaan psyykkisen voinnin on mahdollistettava opinnoista tai työstä suoriutuminen. Asiakkaan on myös pystyttävä osallistumaan täysipainoisesti kuntoutuksen kaikkiin osa-alueisiin (yksilö- ja ryhmätapaamisiin).

- Päteekö Oma väylä kuntoutukseen sama periaate peruuttamattomista käynneistä, mikäli asiat on tuotu esiin palveluntuottajan ja asiakkaan tekemässä terapiasopimuksessa? Lähinnä ajatuksena, mikäli asiakas jättää peruuttamatta käyntejä toistuvasti, motivoinnista ja keskustelusta huolimatta. *Mikäli asiakas ei ilmoita poissaolosta tai peruu tulonsa viime tipassa, niin voiko palvelun tuottaja veloittaa peruutusmaksua asiakkaalta mikäli asiakas ja palveluntuottaja ovat näin sopineet?*
 - Vastaus: Kela korvaa palveluntuottajalle kaikki asiakkaan kuntoutuksesta aiheutuvat kustannukset, joten kuntoutus on asiakkaalle lähtökohtaisesti maksutonta. Kuntoutuksen alkuvaiheessa on hyvä sopia kuntoutuksen peruuttamiskäytännöistä selkeästi, vaikka ei sovittaisikaan kustannusten korvaamisesta. Jos asiakkaan kuntoutus peruuntuu toistuvasti, on hyvä keskustella sekä asiakkaan että Kelan kanssa siitä, onko kuntoutuksen jatkaminen tarkoituksenmukaista vai olisiko kuntoutus syytä keskeyttää tai pohtia jotain muuta kuntoutusvaihtoehtoa.

Jos palveluntuottaja ja asiakas yhdessä sopivat peruuntumisiin liittyvistä korvauskäytännöistä, on varmistettava, että asiakas ymmärtää ehdot, joihin hän sitoutuu. Viime kädessä asiakas itse arvioi sen, sitoutuuko sopimukseen palveluntuottajan kanssa vai ei (korvausvastuu voi myös vaikuttaa palveluntuottajan valintaan).

Huomioi myös seuraavat seikat:

- Ehtojen on oltava asiakkaan kannalta kohtuulliset.
- Huomioi peruuntumisen syy (sairastuminen vai joku muu syy)
- Kohtuullisuusarviossa on hyvä huomioida asiakkaan tilanteen lisäksi esimerkiksi julkisissa palveluissa käyttämättä jääneistä käynneistä muodostuneet käytännöt.

Lisäksi kuluttajariitalautakunta on osaltaan arvioinut kohtuullisuutta yksittäisissä tapauksissa, joten myös ko. ratkaisusta voi hakea tukea kohtuullisuusarviointille. Kuluttajariitalautakunnan mukaan kohtuuttomuusarviointi on aina kokonaisharkintaa ja asiassa on merkityksellistä peruutuksen syy (Hoitohinnan veloittaminen kokonaan voi johtaa kohtuuttomuuteen esimerkiksi silloin, kun peruutuksen syynä on odottamaton ja äkillinen sairastuminen tai tapaturma, jota kuluttaja ei ole voinut sopimusta tehdessään ennakoida ja joka on estänyt sovitun hoitoajan käyttämisen).

Tilaisuudessa esitetyt kysymykset

- kuinka kauan tällä hetkellä kestää Oma väylä-kuntoutuspäätösten saaminen?
 - Vastaus: Riippuu asiakkaan tilanteesta ja selviteltävistä asioista. Asiakkaita kannattaa ohjata jättämään lääkärinlausunto ja huolellisesti täytetty hakemus samanaikaisesti, niin se yleensä nopeuttaa käsittelyä parhaiten. Ratkaisu saadaan tehtyä yhdellä käsittelyllä, ilman lisäselvitysaikaa
- Toteutetaanko nykyisten Oma väylä-asiakkaiden kuntoutusjaksot joka tapauksessa nykyisen palvelukuvauksen mukaisesti loppuun?
 - Vastaus: Kyllä, ns. vanhaan palveluun päätöksen saaneiden kuntoutus toteutetaan päätöksentekohetkellä voimassa olleen palvelukuvauksen mukaisesti. Huomioitavaa on, että palveluntuottajalla voi olla tilanne, jossa asiakkaina on sekä vanhan että uuden Oma väylän asiakkaita.
- Eli ymmärsinkö oikein, että uuden palvelukuvauksen voimaantulon ajankohtaa ei ole vielä tiedossa.
 - Vastaus: Kyllä, Kela tiedottaa asiasta.
- Pysyykö palvelu kuitenkin rekisteröitymismenettelyn alla?
 - Vastaus: Kyllä.

- Jos ryhmätapaamiseen osallistuu vain 1 asiakas, toteutetaanko ja laskutetaanko ryhmätapaamisena vai yksilöllisenä tapaamisena?
 - Vastaus: Tapaaminen toteutetaan ja laskutetaan ryhmätapaamisena.

Kiitos mielenkiinnostanne

Kela|Fpa[®]